

ย่อวารสาร

Combination Therapy with Arsenic Trioxide, All-trans Retinoic Acid, and Gemtuzumab Ozogamicin in Recurrent Acute Promyelocytic Leukemia

Ahmed Aribi, Hagop M. Kantarjian, et al. *CANCER*, 2007;109(7):1355-9.

ผู้ป่วยมะเร็งเม็ดโลหิตขาวเฉียบพลันชนิด promyelocytic (Acute promyelocytic leukemia) เกิดจากการเชื่อมต่อนของยีน PML/RaR alpha บนโครโมโซมคู่ที่ 15 และ 17 ทำให้การเจริญหยุดยู่ที่ระยะ promyelocyte และมีลักษณะทางคลินิกที่สำคัญคือเกิดภาวะ DIC (Disseminated intravascular coagulopathy) การรักษามาตรฐานในปัจจุบันได้แก่การใช้ All-trans retinoic acid (ATRA) ร่วมกับ Anthracyclins พบว่าอัตราการหายร้อยละ 70-95 อย่างไรก็ตามมีร้อยละ 20-30 ของผู้ป่วยเกิดโรคซ้ำได้ และต้องให้การรักษาซ้ำด้วยการปลูกถ่ายไขกระดูกซึ่งมีความเสี่ยงสูง หรือใช้การรักษาซ้ำด้วยยาเคมีบำบัดได้แก่การใช้ Arsenic trioxide (ATO), Gemtuzumab Ozogamicin (GO) ในการศึกษาชิ้นนี้เป็นการศึกษานำร่องในการใช้ยา Arsenic trioxide ร่วมกับ All-trans retinoic acid และ Gemtuzumab Ozogamicin ในผู้ป่วยที่เกิดโรค Acute promyelocytic leukemia ซ้ำ

วัตถุประสงค์และวิธีการ

ผู้ป่วยจำนวน 8 รายเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคม 2001 - ธันวาคม 2005 ให้การรักษา

Induction remission ด้วย ATO

Consolidation ด้วย ATO, ATRA, GO

Maintenance ด้วย Idarubicin, ATRA, 6-MP, MTX

ประเมินผลการตอบสนองโดยดูจาก จำนวน abnormal promyelocyte ในไขกระดูกน้อยกว่าร้อยละ 5 เม็ดโลหิตขาวมากกว่า 1,000/มล เกร็ดเลือดมากกว่า 100,000 /มล และประเมินจากการตรวจ ไม่พบ PML/ RaR alpha

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยจำนวน 8 รายมีอายุเฉลี่ย 51 ปี ได้รับการรักษาครั้งแรกด้วยยาเคมีบำบัดที่ประกอบด้วย ATRA เป็นส่วนประกอบสำคัญ ผู้ป่วยทั้ง 8 รายไม่เกิดภาวะ DIC และมีอัตราการปลอดโรคหลังจากรักษาครั้งแรกเป็นเวลาเฉลี่ย 18.5 เดือน หลังจากเป็นโรคซ้ำผู้ป่วยทั้ง 8 รายได้รับการรักษาช่วง induction remission ด้วย ATO ทุกรายและพบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการรักษาให้หายใช้เวลาเฉลี่ย 39 วัน และตรวจไม่พบ PML/RaR alpha ที่ระยะเวลาเฉลี่ย 17 สัปดาห์ หลังจากนั้นเริ่มการรักษาต่อด้วย consolidation phase พบว่ามีผู้ป่วย 3 รายที่ได้รับการรักษาตามจำนวน (มีผู้ป่วยที่ต้องหยุดการรักษา 2 รายเนื่องจากมีอาการตัวเหลือง มีผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากการติดเชื้อ 1 ราย มีผู้ป่วยที่ขอเปลี่ยนการรักษาโดยการปลูกถ่ายไขกระดูก 1 ราย และมีผู้ป่วยอีก 1 รายที่กำลังได้รับยาอยู่)

ผู้ป่วย 3 รายที่ได้รับการรักษา consolidation ครบ ได้รับยาต่อในช่วง Maintenance พบว่ามีผู้ป่วย 1 รายที่ได้รับยาครบ ผู้ป่วย 1 รายเสียชีวิตจากโรคมะเร็งปอด

และผู้ป่วยอีก 1 รายกำลังได้รับยา หลังจากการตรวจติดตามที่ระยะเวลา 36 เดือนพบว่าผู้ป่วย 6 รายยังไม่มีอาการเป็นโรคซ้ำ และมีผู้ป่วย 2 รายที่เสียชีวิตแต่ก็ยังไม่มีการเป็นโรคซ้ำเช่นกัน จากการศึกษาพบว่าผลข้างเคียงจากการรักษาที่พบได้บ่อยได้แก่ เม็ดโลหิตขาวต่ำ ภาวะเหลืองที่เกิดจากระดับ bilirubin ที่สูงขึ้น

สรุป

จากการศึกษาพบว่า การรักษาด้วย ATO, ATRA, GO ในผู้ป่วยที่มีอาการกำเริบของ Acute promyelocytic leukemia ได้ผลดีในการรักษาและผลข้างเคียงใน

การรักษาไม่รุนแรง โดยพบว่าหลังจากติดตามซ้ำในระยะเวลา 36 เดือนพบว่าผู้ป่วยดังกล่าวยังไม่มีการกำเริบซ้ำ แต่เนื่องจากประชากรที่ใช้ศึกษามีจำนวนน้อยและผู้ป่วยบางรายได้รับการรักษาไม่ครบตามระยะ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต

วิสูตร เตียววิศเรศ

แพทย์ประจำบ้านต่อยอดสาขายุทธศาสตร์โรคเลือด
หน่วยโลหิตวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย